

En helt er død

FRA CAPE TOWN kommer meldingen om at Barry Streek er død, 59 år gammel. I drøye 20 år, fram til midten av 90-tallet, var han Dagbladets faste medarbeider i Sør-Afrika, og bidro sterkt til at avisa hadde den beste dekningen av utviklingen i raseskillestaten.

PÅ HJEMMEBANE var han en høyst respektert politisk medarbeider i den liberale avisa Cape Times. Bak fasaden av borgerlig skikkelighet drev han en omfattende illegal virksomhet med å distribuere hjelp til den direkte nødlidende del av den svarte befolkning, som etter apartheidlovene var stuet sammen i sine elendige skur i de såkalte townships. Lenge kom

mosteparten av midlene fra Norge, og ble smuglet inn i landet av prester og diplomater.

Presten het Trond Bakkevig, og var generalsekretær i Mellomkirkeleg Råd og personlig rådgiver for utenriksministrene Knut Frydenlund og Thorvald Stoltenberg. Diplomaten het Knut Vollebæk, seinere utenriksminister og nåværende USA-ambassadør, og Bjarne Lindstrøm. Han var generalkonsul i Cape Town før han ble allmektig departementsråd i UD og nå London-ambassadør.

ETTER LOVER OG REGLER var det de tre gjorde både ulovlig og utillatelig, men i kampen mot apartheid nyttet det ikke å ta formelle hensyn. Først satt Vollebæk i UD og hvitvasket statlige midler

før de ble overført til kirkelige konti. Derfra tok Bakkevig pengene i lommer og ellers på kroppen med seg til Sør-Afrika og Lindstrøm. Han ga dem igjen til Streek.

– Jeg tror sjelden at norsk bistand har nådd målgruppen med mindre svinn underveis, sier prost Bakkevig i Gamle Aker kirke i Oslo i dag. Han mener at rundt 12 millioner kroner på denne måten fant veien til verdige mottakere i Sør-Afrika.

TIDLIG EN SUR OKTOBERMORGEN i 1989 fikk jeg ved selvsyn oppleve hvordan hjelpen ble distribuert til mottakerne. Før klokka var sju, hadde mellom 30 og 40 mennesker stuet seg sammen i stua til Barry. Bare iført et stort

badehåndkle rundt livet kom han rett fra dusjen inn til de ventende, hans pertentlig kledde sekretær og den forventningsfulle forsamlingen. Han ropte til sekretæren hva hvert enkelt skulle ha og til hvordan pengene skulle brukes.

OG DA PENGENE ble overlevert, ga han beskjed om at mottakerne ved neste korsvei måtte redegjøre for hvordan pengene var brukt.

– Vi hadde både regnskap og revisjon, forsikrer Bakkevig i dag. Men det er vel heller tvilsomt om Riksrevisjonen kunne gått god for hva som skjedde og måten det skjedde på.

Barry Streek opprettet organisasjonen «Social Change Assistance Group» som var, og fortsatt er, en av de mest effektive hjelpe-

DØD: Barry Streek.

organisasjonene i Sør-Afrika. I forrige måned flyttet organisasjonen inn i eget hus i Cape Town. Huset heter offisielt «Barry Streek House».

NAVNESEREMONIEN var den siste glede Streek fikk oppleve før kreften lenket ham til sykesenga for godt.

Arvid Bryne

Eksterne linker:

[Colleagues pay tribute to Barry Streek](#)

[Farewell to 'good guy' Barry](#)